

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/183/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316204760
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5316204760.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému P. O., A.. XX.XX.XXXX, Y.. W. XXXX/XX, XXX XX Č. o zaplatenie 372,97 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 121,16 € spolu s úrokom vo výške 16,9 % ročne zo sumy 121,16 € od 17.10.2013 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu zamietla.

III. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 13.6.2016, doručenu súdu dňa 15.6.2016, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 372,97 € s úrokom z omeškania vo výške 28 % ročne zo sumy 392,97 € od 17.10.2013 do 27.12.2013 a zo sumy 372,97 € od 28.12.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy tohto sporového konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 13.2.2008 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej preňho zriadil a viedol účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. Vzhľadom na porušenie zmluvy zo strany žalovaného tým, že žalovaný sa na predmetnom účte dostal do nepovoleného prečerpania a tento dlh nevyrovnal, žalobca previedol dňa 16.10.2013 debetný zostatok z účtu na vnútorný pohľadávkový účet XXXXXXXXXXXX/XXXX. V súlade s VOP v spojení s výveskou úrokových sadziieb je istina pohľadávky úročena úrokom 28%. K žalobe pripojil zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb čl. 3, výpis z účtu čl. 4 - 11, všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.4.2016 čl. 12 a úrokové sadzby účinné od 1.5.2016 čl. 17.

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. konania 8C/183/2016-28 zo dňa 3.8.2016, ktorý však pre nemožnosť jeho doručenia do vlastných rúk žalovaného uznesením č. konania 8C/183/2016-66 zo dňa 31.5.2019 zrušil.

3. Žalovaný, ktorému bola žaloba účinne doručená oznámením na úradnej tabuli súdu v súlade s § 116 ods. 2 CSP dňom 17.7.2019, sa k žalobe písomne nevyjadril, v spore zostal nečinný.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom č. konania 8C/183/2016-78 zo dňa 30.10.2019 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie založil predovšetkým na neunesení bremena tvrdenia a dôkazu na strane žalobcu, pretože žalobca nekonkretizoval, v akej konkrétnej výške žalovaný čerpal nad rámec peňažných prostriedkov na svojom účte, čo všetko bolo do výšky žalovaného zostatku započítané, či len čisto čerpané prostriedky, alebo aj úrok z nich, poplatky a podobne, a to aj v nadväznosti na výpis z účtu, ktorý k žalobe pripojil, z ktorého však súd nebol povinný skutkové

tvrdenia zostaviť namiesto nebo. Tvrdenia v žalobe považoval súd teda za strohé, všeobecné, vo vzťahu k výške nároku takmer žiadne. Žalobca len stroho uviedol, že žalovaná suma predstavuje nepovolené prečerpanie účtu bez bližšieho uvedenia a špecifikácie, za aké obdobie a z akých položiek prečerpanie pozostáva, teda aké debetné obraty žalovanému účtoval. Keďže žalobou uplatnený nárok kvalifikoval súd ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, uvedenú špecifikáciu považoval za nevyhnutnú práve z dôvodu, že žalobca pri bezdôvodnom obohatení (nie zmluvnom nároku) nemá na úroky a poplatky nárok.

5. O odvolaní žalobcu, ktoré bolo založené predovšetkým na absencii predvídateľnosti rozhodnutia súdu, v nadväznosti na skôr vydaný platobný rozkaz, rozhodoval vo veci ako odvolací súd Krajský súd v Žiline, ktorý uznesením č. konania 8C/183/2016-102 zo dňa 22.10.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nezaoberal sa vecnou stránkou veci, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil z procesných dôvodov, keďže žalobca nemohol objektívne predvídať zamietavé súdne rozhodnutie založené na nesplnení bremena tvrdenia, pokiaľ súd predtým vydal platobný rozkaz, ktorým žalobe vyhovel. Súd prvej inštancie žalobcovi zmenu svojho stanoviska neoznámil, neoboznámil ho s predbežným právnym posúdením, ktoré by bolo spôsobilé žalobcovi umožniť k zmenenému stanovisku súdu sa vyjadriť, pretože súd je zároveň povinný stranám vytvoriť procesný priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku, či obrany.

6. Súd prvej inštancie, vychádzajúc zo záverov odvolacieho súdu, vo veci nariadil pojednávanie. Žalobcovi vytvoril dostatočný (i časový) procesný priestor na realizovanie jeho procesnej aktivity. S rozhodnutím odvolacieho súdu mu zaslal výzvu, aby k základu i k výške nároku produkoval v zmysle záverov skoršieho rozhodnutia rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy.

7. Žalobca dňa 19.1.2021 súdu doručil podanie, v ktorom skutkové tvrdenia doplnil. Až po tejto výzve v spore uviedol, že dňa 10.7.2012 so žalovaným uzatvoril zmluvu o povolenom prečerpaní, na základe ktorej zriadil pre žalovaného povolené prečerpanie na jeho účte do výšky limitu 390,- €, s variabilnou úrokovou sadzbou 16,9 %. Od 1.10.2012 došlo k jej zmene na 19,9 %, na čo bol žalovaný vo výpisoch z účtu upozornený. Žalovaný mal teda poskytnutú službu povolené prečerpanie na účte s úrokom 16,9 % a 19,9 % ročne. Nakoľko opakovane porušoval zmluvu tým, že povolený limit povoleného prečerpania prekračoval, žalobca žalovanému limit povoleného prečerpania dňa 2.9.2013 znížil na 0,- €. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa žalovaný dostal do tzv. nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Po znížení limitu na 0,- € sa dlh žalovaného potom navyšoval z právneho titulu tzv. prekročenia. Vo vzťahu k poplatkom žalobca uviedol, že tie účtoval žalovanému na základe článku VI odsek 4 zmluvy o účte, v zmysle ktorého je banka za poskytovanie produktov, či služieb oprávnená účtovať si poplatky podľa sadzobníka poplatkov v platnom znení a tieto účtuje potom na ľarchu účtu zriadeného na základe zmluvy. Tiež uviedol, že výška poplatkov je uvedená v sadzobníku poplatkov. Vo vzťahu k úroku uviedol, že sadzba úroku 16,9 % a 19,9 % ročne je platná počas trvania povoleného prečerpania a vyplýva zo zmluvy o povolenom prečerpaní článok I a všeobecných obchodných podmienok článok III písm. T bod. 6. Vo vzťahu k úroku z omeškania uviedol, že tento bol uplatnený vo výške 8 % zo sumy, ktorou žalovaný prekročil limit povoleného prečerpania. Je teda účtovaný počas trvania nepovoleného prekročenia limitu povoleného prečerpania až do jeho vyrovnania. Je uvedený vo výveske úrokových sadzieb a vo výpisoch z účtu žalovaného. Vo vzťahu k úroku vo výške 28 % ročne, ktorý je platný pre nepovolené prečerpanie, uviedol, že vyplýva z vývesky úrokových sadzieb. Následne matematicky vyčíslil jednotlivé tak debetné, ako i kreditné operácie na účte žalovaného odo dňa otvorenia účtu 13.2.2008 až do jeho uzatvorenia. Z tabuľky na čl. 116 vyplýva, že debetné operácie boli uskutočnené spolu vo výške 15.908,42 €: platba POS (priamo u obchodníka) vo výške 898,80 €, poplatky za transakcie 44,26 €, poplatok za balík služieb 14,47 €, poplatok za upozornenie debet 30,- €, úroky 93,29 €, výber hotovosti z bankomatu Prima banky 9.509,71 €, výber hotovosti z bankomatu inej banky 2.873,28 €, zisťovanie zostatku na bankomate inej banky SR 2,10 €, avízo o nezrealizovaní príkazu 18,80 €, SMS notifikácia 10,92 €, platba z externého trvalého príkazu 760,- €, výber v hotovosti 278,32 €, odchádzajúca platba 34,90 €, poplatok za výzvu - debet 30,- €, platba z interného trvalého príkazu 920,- €, výber hotovosti z bankomatu zahraničnej banky 78,76 €, odchádzajúca platba z inkasa 302,84 €, poplatok za zrušenie trvalého príkazu 1,66 €, mesačný poplatok Maestro 1,15 €, zmena PIN na ATM-Maestro 3,50 €, zmena podpisového vzoru / ZOP na žiadosť klienta 1,66 € a ďalej kreditné spolu vo výške 15.471,45 €: prijatá platba 8.793,29 €, poplatok za balík služieb 0,23 €, úrok 0,- €, vklad v hotovosti 5.672,94 €, vnútorný prevod na bankový účet 439,- € a prevod finančných prostriedkov 565,98 €. Po prevedení dlhu žalovaného žalovaný uskutočnil ešte tieto úhrady:

dňa 16.10.2013 plnil vo výške 44,- € a dňa 27.12.2013 vo výške 20,- €. Žalovaná suma tak predstavuje 372,97 € (436,97 € - 44,- € - 20,- € = 372,97 €). Až k tomuto podaniu žalobca pripojil aj zmluvu o povolenom prečerpaní, výpisy z účtu žalovaného, všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné od 1.7.2012, úrokové sadzby produktov účinné od 1.7.2012, ako aj od 20.9.2013 a sadzobník poplatkov účinný od 1.7.2012.

8. Podanie žalobcu, doručené súdu na základe jeho výzvy po rozhodnutí odvolacieho súdu, bolo doručené žalovanému do vlastných rúk dňa 23.2.2021. Žalovaný aj napriek tomu zostal naďalej v spore nečinným, vo veci sa vôbec nevyjadril.

9. Súd na prejednanie veci v zmysle záverov odvolacieho súdu nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti oboch strán. Strana žalobcu svoju neprítomnosť vopred ospravedlnila, vyjadrila súhlas s prejednaním veci v jej neprítomnosti, nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Nedostavil sa ani žalovaný, ktorému bolo predvolanie na termín pojednávania doručené fikciou (doručenka čl. 195 spisu) dňom 5.2.2021. Svoju neprítomnosť neospravedlnil, odročenie pojednávania nežiadal. Súd v súlade s § 178 ods. 2 a 180 CSP vec prejednal a rozhodol. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, oboznámil najmä: zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb čl. 3, pohyby na účte čl. 4, výpis z účtu čl. 5 - 11, všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné od 1.4.2016 čl. 12, úrokové sadzby účinné od 1.5.2016 čl. 17, zmluva o povolenom prečerpaní čl. 118, výpis z účtu čl. 120 - 153, všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné od 1.7.2012 čl. 154, úrokové sadzby produktov účinné od 1.7.2012 čl. 169, účinné od 20.9.2013 čl. 175, sadzobník poplatkov účinný od 1.7.2012 čl. 176. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery.

10. Dňa 13.2.2008 uzatvoril žalobca (v tom čase pod obchodným menom Dexia banka Slovensko, a.s.) so žalovaným zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanému zriadený tzv. osobný účet Axion. Obsah zmluvy tvoril aj návrh žalovaného na uzatvorenie zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty Maestro a zmluva o poskytovaní služby elektronického bankovníctva. V bode 4. zmluvy je uvedený „Návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služby Povolené prečerpanie na osobnom účte, pričom pri tomto návrhu je zaškrtnutá kolónka „nie“. Z výpisu z účtu na čl. 4 vyplýva, že na účte žalovaného bol ku dňu 27.10.2014 zostatok -372,97 € a dňa 16.10.2013 došlo k vyrovnaní zostatku vo výške -436,97 €, pričom dňa 16.10.2013 a 27.12.2013 bola žalovanému na ťarchu jeho účtu účtovaná suma 44 € + 20 € titulom vyporiadania pohľadávky. Z výpisu z účtu žalovaného za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013 na čl. 5 a nasl. spisu vyplýva, že predchádzajúci zostatok zo dňa 31.12.2012 bol -393,17 €, pričom pri počte kreditných položiek 12 v sume 3 086,98 € a debetných 140 v sume 2 675,05 € predstavuje nový zostatok na účte žalovaného 18,76 €. Z úrokových sadzieb účinných od 1.5.2016 na čl. 17 vyplýva úrok pri nepovolenom prečerpaní vo výške 28 %.

11. Z listinných dôkazov produkovaných po rozhodnutí odvolacieho súdu mal súd ďalej zistené, že medzi stranami sporu bola dňa 10.7.2012 uzavretá i zmluva o povolenom prečerpaní, na základe ktorej bolo žalovanému na jeho účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX zriadené povolené prečerpanie do výšky limitu 390,- €, pri variabilnej úrokovej sadzbe 16,9 % ročne. Vychádzajúc zo špecifikácie žalobcu na čl. 116 spisu za obdobie trvania, resp. otvorenia, až po uzavretie účtu žalovaného, boli na jeho účte realizované tak debetné, ako i kreditné transakcie, debetné transakcie vo výške 15.908,42 € a kreditné vo výške 15.471,45 €. Zo špecifikácie debetných transakcií vyplýva, že žalobca žalovanému na ťarchu účtu účtoval i poplatky, napríklad za transakcie, za balík služieb, za upozornenie - debet, za zisťovanie zostatku na bankomate inej banky, za zrušenie trvalého príkazu, mesačný poplatok Maestro, poplatok za zmenu PIN, či zmenu podpisového vzoru a pod. Účtoval mu aj úroky vo výške 93,29 €. Spolu titulom úrokov a poplatkov sumu 251,81 €.

12. Z článku VI ods. 4 zmluvy o účte na čl. 3 vyplýva, že za poskytovanie produktov/služieb je banka oprávnená účtovať poplatky podľa sadzobníka poplatkov v platnom znení a všetky takéto poplatky účtuje na ťarchu účtu zriadeného na základe zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu/služby týka, resp. na ťarchu akéhokoľvek iného účtu majiteľa účtu vedeného v banke.

13. Z bodu 2 zmluvy o povolenom prečerpaní vyplýva, že žalobca bol oprávnený účtovať na ťarchu účtu žalovaného poplatok za zriadenie, zmenu, či prehodnotenie limitu povoleného prečerpania vo výške uvedenej v sadzobníku poplatkov.

14. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len OBZ) zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 709 ods. 1 OBZ banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre prevody peňažných prostriedkov.

Podľa § 710 OBZ ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 711 ods. 1 OBZ za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

Podľa § 497 OBZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 OBZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní (ďalej len ZoSÚ) sa na účely tohto zákona prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

Podľa § 10 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré

upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu.

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (1). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (2). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (3). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (4).

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii žalobou uplatneného nároku, vo vzťahu ku ktorej dospel súd v nadväznosti na doplnenie a preukázanie rozhodujúcich skutkových tvrdení (ku ktorému došlo až po rozhodnutí odvolacieho súdu) k zmene (pretože prvýkrát nárok posudzoval ako bezdôvodné obohatenie), považuje súd za potrebné poukázať na nasledovné. Súd mal v danom spore za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo uzavretím zmluvy o bežnom účte k vzniku

záväzkového zmluvného vzťahu, v rámci ktorého bol žalobca na jednej strane povinný zriadiť a viesť pre žalovaného účet a zároveň oprávnený prijímať platby v prospech žalovaného ako majiteľa účtu a podľa jeho pokynov z tohto účtu platby aj realizovať. Strany uzavreli neskôr aj zmluvu o povolenom prečerpaní, na základe ktorej žalobca umožnil žalovanému čerpanie peňažných prostriedkov z jeho účtu, ktoré neboli kryté zostatkom na účte, a to do určeného limitu 390,- €, pri variabilnej úrokovej sadzbe vo výške 16,9 % ročne. Žalovaný mal opakovane tento limit prekračovať, v dôsledku čoho žalobca limit znížil na 0 € a účet žalovaného zatvoril. Z uvedeného bolo možné bez pochyb ustáliť, že žalovaný preto ďalej nemohol peňažné prostriedky zo svojho účtu čerpať a preto sa logicky podľa názoru súdu nemohol do tzv. nepovoleného prečerpania dostať. Ani z výpisu žalobcu na č. 116 nie je zrejmé, že by niektoré z operácií boli realizované žalovaným aj po dátume, ku ktorému malo dôjsť k zatvoreniu účtu (v danom prípade, podľa tvrdení žalobcu, ku dňu 2.9.2013) (zníženie povoleného prečerpania 0,- €). Naopak, po tomto dátume došlo k transakciám len zo strany žalovaného, ktorý dňa 16.10.2013 uhradil 44,- € a dňa 27.12.2013 20,- €. Súd preto ustálil žalobcom uplatnený nárok ako nárok zmluvný, z platne uzavretej zmluvy o povolenom prečerpaní, majúcej povahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Súd i samotný vzťah zmluvných strán kvalifikoval ako spotrebiteľský, vzhľadom k ich postaveniu pri uzavretí zmlúv, tak zmluvy o bežnom účte, ako i zmluvy o povolenom prečerpaní. Vzhľadom k tomu zmluvu o povolenom prečerpaní podrobil prieskumu z pohľadu zákonom predpísaných náležitostí. V zmysle zákonného ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 9 ods. 1 písm. f) a w) tohto zákona musí zmluva o povolenom prečerpaní obsahovať okrem iného i dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj lehotu, počas ktorej ho možno uplatniť, ako i ďalšie podmienky jeho vykonania. Absenciu náležitosti podľa písmena f), teda doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru zákon sankcionuje v § 11 ods. 1 písm. a) bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. V danom prípade zmluva o povolenom prečerpaní na účte žalovaného túto zákonnú náležitosť nespĺňa, v nadväznosti na čo je potrebné úver poskytnutý žalovanému v danom prípade vo forme povoleného prečerpania považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca preto podľa názoru súdu nemá nárok na úrok uvedený v tejto zmluve vo výške 16,9 % (ani na úrok výške 19,9 % ročne, na ktorý žalobca poukazoval, hoci k obdobiu, za ktoré ho uplatnil a k sumám, z ktorých ho uplatnil, aj napriek výzve súdu, neprodukoval bližšie skutkové tvrdenia či dôkazy) a nemá nárok ani na poplatky. V nadväznosti na doplnenie žaloby v časti odôvodnenia týkajúceho sa poplatkov, vo vzťahu ku ktorým žalobca uviedol len to, že ich účtoval v zmysle článku VI odsek 4 zmluvy o účte, súd poukazuje na to, že žalobca napriek výzve súdu prvej inštancie neprodukoval tvrdenia a neoznačil ani dôkazy vo vzťahu k poplatkom, na ktoré mu mal vzniknúť za obdobie od uzavretia zmluvy o účte do uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní nárok. Za takéhoto stavu, v tomto štádiu konania, bolo potom k tejto časti nároku podľa názoru súdu prvej inštancie skutočne už namieste ustáliť neunesenie bremena tvrdenia a dôkazu. V nadväznosti na súdom prijatý záver o tom, že žalobcovi nevznikol nárok na úroky a poplatky, potom bolo potrebné v rámci debetných operácií na účte žalovaného úroky a poplatky odpočítat. Tie v danom prípade mali účet žalovaného zafažiť spolu vo výške 251,81 €. Pri kreditných transakciách vo výške 15.471,45 € a debetných transakciách vo výške 15.908,42 €, po odpočítaní sumy 251,81 €, predstavuje rozdiel 185,16 €, nie 436,97 €, ako vo svojom výpočte uvádza žalobca. Z tejto sumy je potrebné odpočítat ešte úhrady realizované žalovaným po prevedení dlhu žalovaného spolu vo výške 64,- €. Výslednou sumou je tak 121,16 €.

17. Súd považuje za potrebné záverom poukázať aj na to, že žalobca nedoručil všeobecné obchodné podmienky a sadzobník, na ktoré v zmluvách odkazoval, konkrétne v zmluve o účte, účinné odo dňa uzavretia zmluvy, v danom prípade k 13.2.2008, ale po rozhodnutí odvolacieho súdu doručil všeobecné obchodné podmienky, vrátane sadzobníka, či úrokových sadzieb účinných až od 1.7.2012 (zrejme v nadväznosti na dátum uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní zo dňa 10.7.2012). Absentovala však konkretizácia poplatkov, či úrokov, ktoré boli účtované na ľarchu účtu žalovaného do uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní a ktoré po ňom (pokiaľ bola sadzba poplatku, či úroku v zmysle vtedy platných a účinných ustanovení VOP, či sadzobníkov inou - to však nebolo možné bez skutkových tvrdení a dôkazov ustáliť). Súd opätovne poukazuje na to, že nie je povinným z pripojených listín zostavovať skutkové tvrdenia namiesto žalobcu, ktorý nesie bremeno tvrdenia i dôkazu. V týchto súvislostiach súd poukazuje aj na to, že v zmysle zmluvy o povolenom prečerpaní, a to jej bodu 2, bol žalobca oprávnený účtovať žalovanému na ľarchu jeho účtu len poplatok za zriadenie, zmenu, či prehodnotenie limitu povoleného prečerpania. Zrejme aj v nadväznosti na to žalobca v doplnenom podaní pri poplatkoch a úrokoch poukazoval na ustanovenia zmluvy o účte, nie zmluvy o povolenom prečerpaní.

18. Žalobca už v nadväznosti na prvý rozsudok súdu prvej inštancie a jeho výzvu mal vedomosť o tom, že je potrebné jednotlivé poplatky riadnym spôsobom konkretizovať, vrátane označenia poplatku, ako i jeho výšky a ku každému konkrétnemu poplatku označiť konkrétny listinný dôkaz. Opäť len všeobecne odkázal na to, že poplatky, resp. aj ich výška, je uvedená v sadzobníku poplatkov. Tu opäť súd poukazuje na to, že nebolo jeho povinnosťou vyvodzovať skutkové tvrdenia z ním pripojených dôkazov. Zvlášť, keď už žalobca vedel, že súd prvej inštancie práve z týchto dôvodov už prvýkrát žalobu zamietol. Žalobca dokonca nielenže vo vzťahu k poplatkom neprodukoval konkrétne tvrdenia spočívajúce v ich riadnom označení, a to i v listinnom dôkaze, ale nepreukázal ani uskutočnenie úkonu, za ktorý žalovanému niektoré z poplatkov (napríklad za upozornenie - debet) účtoval. Žiadne upozornenie, ktoré by žalovanému zaslal, v priebehu celého sporu nedoručil. Vo vzťahu k úroku, ktorý žalobca v rámci debetných operácií vyčíslil, prijal súd rovnaký záver. I napriek doplneniu skutkových tvrdení k jednotlivým čiastkovým debetným položkám, teda aj k úroku z omeškania, zostali tvrdenia žalobcu naďalej vo všeobecnej rovine. Žalobca neuviedol odkedy - dokedy, z akej konkrétnej sumy a v akej výške úrok (a aký konkrétne - pri troch typoch a ich výške: 16,9 % - 19,9 %, 8 % a 28 %) uplatnil.

19. V nadväznosti na vyššie uvedené, vychádzajúc z matematickej špecifikácie žalobcu (z tabuľky na čl. 116 spisu) pri debetných transakciách vo výške 15.908,42 € a kreditných vo výške 15.471,45 €, predstavuje rozdiel 436,97 €. Keďže súd prijal záver, že žalobca nemá na úroky a poplatky, ktoré v rámci debetných transakcií účet žalovaného zaťažili spolu vo výške 251,81 €, nárok, túto sumu bolo potrebné od tohto rozdielu odpočítať. Výsledkom je suma 185,16 €, od ktorej súd následne odpočítal aj úhrady žalovaného realizované po uzavretí účtu spolu vo výške 64,- €. Výslednou je suma 121,16 €, ktorá predstavuje podľa názoru súdu rozdiel medzi skutočne čerpanými a vrátenými peňažnými prostriedkami zo strany žalovaného. Preto v tomto rozsahu považoval súd žalobný nárok za dôvodný a vyhovel mu. Vo zvyšnej časti z vyššie uvedených dôvodov žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. Žalobca žalobou uplatnil aj úrok vo výške 28 % z dlžnej sumy, pričom k tomuto úroku v podaní doručenom súdu po rozhodnutí odvolacieho súdu uviedol len to, že táto sadzba je platnou pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z výšky úrokových sadzieb. Súd poukazuje na to, že akékoľvek ustanovenie, podľa ktorého po dobu tzv. nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby ako „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu,“ je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka potrebné považovať za neplatné, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcom požadovaný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28 % má de facto povahu sankčného úroku. Predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov je pritom limitovaná § 3 Nariadenia vlády SR č. 83/1995 Z. z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná v každom období, je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28 % ročne. Sankčný úrok za nepovolené prečerpanie bol žalobcom stanovený v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednaní. Zároveň je o viac než 40 % vyšší, než v zmluve o povolenom prečerpaní dojednaný úrok 16,9 %. Súd zdôrazňuje, že zo žalobcom predložených listinných dôkazov nevyplýva, že by bol medzi stranami úrok vo výške 28 % ročne v prípade nepovoleného prečerpania dojednaný. Žalobca nepredložil súdu žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, že by mal mať v prípade ním tvrdeného tzv. nepovoleného prečerpania na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne nárok. Žalobca nemôže voči žalovanému uplatňovať nárok na zaplatenie úroku, ktorého výška dohodnutá nebola. Stanovenie výšky úroku v prípade tzv. nepovoleného prečerpania v listine „úrokové sadzby produktov“, ktoré nie sú žalovaným ani podpísané, nemožno považovať za dojednanie úroku vo výške 28 % ročne medzi stranami zmluvy. Nie je preto možné sa stotožniť s postupom žalobcu, že jednostranným právnym úkonom, a to všeobecnými obchodnými podmienkami a najmä sadzobníkom, ktoré môže jednostranne kedykoľvek meniť, vytvára nepovolený debetný zostatok na bežnom účte v rozpore s prejavenu vôľou žalovaného v zmluve, ktorý už aj tak úročí úrokom značne presahujúcim úrokovú sadzbu bánk pri spotrebiteľských úveroch (a to napriek tomu, že spotrebiteľovi zväčša žiadne peňažné plnenie vo forme, napr. úveru, ani neposkytuje). Súd takúto zmluvnú podmienku vyhodnotil s poukazom na § 53 Občianskeho zákonníka ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

21. V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na to, že už rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9C/90/2015-51 zo dňa 14.9.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.11.2016

č. k. 21Co/10/2016-72 bola zmluvná podmienka rovnakého znenia uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko, a. s. účinných od 20.1.2015 v znení: „Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ pre jej neprijateľnosť vyhlásená za neplatnú. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ bol povinný používať takejto podmienky sa zdržať. Tento rozsudok bol pre žalobcu záväzný, a preto bolo jeho povinnosťou jednak zdržať sa ďalšieho uplatňovania tejto neprimeranej zmluvnej podmienky, ako aj nárokov z nej vychádzajúcich. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudky odvolacích súdov, a to Krajského súdu v Žiline sp. zn. Co/181/2017 zo dňa 25.7.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/83/2017 zo dňa 7.11.2017.

22. Nakoľko súd nárok žalobcu kvalifikoval ako nárok zmluvný, zo zmluvy o povolenom prečerpaní, v ktorom bol dojednaný úrok vo výške 16,9 %, nemohol teda priznať žalobcovi úrok vyšší, zvlášť, ak nebol zmluvne dojednaný. Súd nemohol priznať žalobcovi ani úrok vo výške 19,9 %, nakoľko žalobca nerozdelil v špecifikácii, ktoré transakcie a v akej konkrétnej výške boli uskutočnené do zmeny úrokovej sadzby a ktoré po jej zmene, pričom nebolo zrejmé ani to, kedy táto zmena nastala a či žalobca o nej žalovaného oboznámil (kedy a akým spôsobom) a podobne. Keďže v zmysle zmluvy bolo možné úročiť len čerpanie úveru v podobe povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte, ktorými poplatky a úrok samostatne nie sú (keďže nemajú povahu peňažných prostriedkov, z ktorých je dlžník povinný v zmysle § 502 ods. 1 OVZ platiť úroky v dojednanej výške), pričom žalobca neprodukoval ani tvrdenia a dôkazy k opaku, nebolo možné žalobcovi požadovaný úrok z nich priznať. V tejto časti (presahujúcej úrok vo výške 16,9 % z dlžnej sumy) preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. O trovách tohto sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., keď rozhodol najskôr o nároku na ich náhradu podľa úspechu v spore. V danom prípade sa žalobca domáhal žalobou zaplata sumy 372,97 € (100 %), súd jeho žalobe vyhovel v časti o zaplata sumy 121,16 € (32,49 %). V tomto rozsahu mal žalobca úspech. Vo zvyšnom rozsahu predstavujúcom 67,51 % bol úspešným žalovaný. Čistý úspech žalovaného v danom spore tak predstavoval 35,02 %. V tomto rozsahu mu vzniklo právo voči žalobcovi na náhradu trov, ktoré mu v tomto spore vznikli. Vychádzajúc z obsahu spisu je však zrejmé, že žalovanému v tomto spore nevznikli žiadne trovy, preto mu ich súd nepriznal, konajúc hospodárne, v súlade s článkom 17 základných zásad CSP, bez potreby vydávania ďalšieho samostatného uznesenia o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP, ktorá by v danom prípade bez pochýb predstavovala 0,- €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže odvolanie podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne, na Okresnom súde Čadca.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.